

Frågor rörande äldreomsorgen i stadsdelsnämnd Hägersten-Liljeholmen

Äldreomsorgens förutsättningar för att bedriva sin verksamhet försämrades kraftigt i budgeten för år 2019. Den blågröna majoriteten lade höga generella effektiviseringskrav inom ett verksamhetsområde som inte hade särskilt stora möjligheter att effektivisera.

Antalet äldre som behöver stöd minskar inte, tvärtom. De mindre årskullarna från 1930-talet följs nu av de betydligt större årskullarna från 1940-talet som börjar komma upp i de åldrar då de behöver äldreomsorg.

Tertialrapport 2 visar att alla stadsdelars äldreomsorgsenheter i Stockholm går med underskott, förutom de som ligger i innerstaden. I stadsdelsnämnd Hägersten-Liljeholmen pekar äldreomsorgen mot ett underskott om 23 MKr för år 2019. Att det finns socioekonomiska skillnader både inom och mellan stadsdelarna som påverkar både hälsotillstånd och vårdbehov analyserades inom ramen för de lokala utvecklingsprogram som presenterades under den förra mandatperioden.

Allt fler äldre bor kvar i sina hem trots ibland mycket stora behov av vård och omsorg. Detta ställer stora krav på både hemtjänst och sjukvårdens hemsjukvård och samarbete dem emellan.

Vi får ibland höra att det är den växande administrationen som följt på implementeringen av det nya ersättningssystemet som ökat kostnaderna. Samtidigt sägs det ofta att underskottet ska avhjälpas genom att personalen ska jobba effektivare genom att öka andelen utförd tid. Att uppnå 100% utförd tid på den kommunala hemtjänstens totala brukarunderlag är omöjligt eftersom det händer att brukare avböjer hjälp av olika skäl såsom att de har besök av anhöriga, ska iväg, inte behöver lika mycket hjälp idag.

Men det händer också att brukare har behov som tiden inte räcker till. Så är det att arbeta med människor. Behov kan variera från dag till dag. I detta avseende rimmar det nuvarande ersättningssystemet dåligt med verkligheten eftersom äldre, liksom människor i stort, har varierande behov som personalen respekterar.

Den stora merparten av hemtjänstpersonalens arbetsdag tillbringas hemma hos vård- och omsorgstagarna, utöver detta utgörs personalens arbetsdag också av nödvändig kringtid för att hinna förflytta sig mellan brukarna och ha tid för rapportering, administration och dokumentation i början och slutet av varje arbetspass. För lite kringtid för till exempel förflyttningar mellan brukarna innebär att dessa inte kommer att få all beställd tid och att personalen tvingas stressa sig igenom arbetsdagen. I det nuvarande ersättningssystemet får den kommunala hemtjänsten endast betalt för den utförda tiden vilket skapar ekonomiska

incitament för att den nödvändiga kringtiden bör hållas till ett minimum. Vi menar att det går ut över personalens arbetsmiljö och motsägelsefullt nog gör att pensionärerna inte alltid får all sin beviljade tid.

Få yrkesgruppers effektivitet är lika övervakad och kontinuerligt uppföljd som hemtjänstens undersköterskor. De bär med sig telefoner med GPS under arbetspassen och loggar in och ut hos varje brukare för att utförartiden exakt ska kunna mätas.

Den kommunala hemtjänsten utgör en del av välfärdens kärnverksamheter som möjliggör för de äldre att kunna bo kvar hemma. Effektiviseringar på både beställarsidan i form av mindre insatstid och på utförarsidan i form av pressade scheman går ut över de äldres rätt till en skälig levnadsnivå och personalens arbetsmiljö. Vi vet också att hemtjänsten i dagsläget har svårt att rekrytera personal med rätt kompetens. Vänsterpartiet anser att ständiga effektiviseringskrav på en verksamhet som framgångsrikt bedriver god omsorg kommer att inverka negativt på omsorgskvaliteten, arbetsmiljön och arbetsplatsens attraktivitet.

Vi önskar svar på följande frågor:

- Hur stor andel av personalens totala arbetstid tillbringas i snitt hemma hos brukarna?
- Hur hög procentandel av beställd tid har hemtjänsten som mål ska utföras och hur påverkar det verksamheten?
- I vilken enhet, respektive under vilken tid på arbetsdagen (dag- resp. kvällspass) anser Ni att effektiviteten är låg? Och varför?
- Vilka effektiviseringar anser Ni är möjliga att genomföra inom hemtjänst?
- Har den budgeterade schemalagda reflektionstiden börjat läggas ut på personalens scheman och i vilken omfattning?
- Hur väl lever den kommunala hemtjänsten i stadsdelsnämnd Liljeholmen-Hägersten upp till uppdragsbeskrivningen för verksamhet i egen regi?
- Vilka effektiviseringar kommer att göras för att äldreomsorgen under år 2020 skall uppnå en budget i balans?